

492

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, д о н о с и м

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СТАНДАРДИЗАЦИЈИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Проглашавам Закон о стандардизацији у Републици Српској, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој посебној сједници, одржаној 8. фебруара 2023. године, а Вијеће народа 16. фебруара 2023. године констатовало да се усвојени Закон о стандардизацији у Републици Српској не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-839/23
17. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О СТАНДАРДИЗАЦИЈИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Члан 1.

Овим законом прописују се циљеви и начела стандардизације, доношење, објављивање, примјена и повлачење стандарда и сродних докумената, као и друга питања од значаја за стандардизацију у Републици Српској.

Члан 2.

Циљеви стандардизације су:

- 1) унапређење заштите живота, здравља и безбједности људи, животиња и биљака, као и заштите животне средине,
- 2) побољшање квалитета производа, процеса и услуга, утврђивање њихове намјене, типизација, компатибилност и замјењивост,
- 3) обезбјеђивање јединствене техничке основе,
- 4) развој и унапређење производње и промета производа, извођења радова, односно вршења услуга кроз развој међународно усклађених стандарда ради ефикасног коришћења рада, материјала и енергије,
- 5) унапређење међународне трговине, путем спречавања или отклањања непотребних техничких баријера.

Члан 3.

Стандардизација се заснива на сљедећим начелима:

- 1) права на добровољно учешће свих заинтересованих страна приликом доношења стандарда Републике Српске,
- 2) консензуса заинтересованих страна,
- 3) спречавања доминантности појединачних интереса над заједничким интересом заинтересованих страна,
- 4) прегледности поступка стандардизације и јавности стандарда Републике Српске и сродних докумената,
- 5) међусобне усклађености стандарда Републике Српске и сродних докумената,
- 6) узимања у обзир стања развијености технике и правила међународних и европских организација за стандардизацију и одговарајућих међународних споразума,
- 7) једнаког третмана иностраних производа или услуга и истих или сличних домаћих производа или услуга, у складу са потврђеним међународним споразумима.

Члан 4.

(1) Појмови коришћени у овом закону имају сљедеће значење:

1) стандард је техничка спецификација коју је консензусом донијело признато тијело за стандардизацију, за виšekратно или сталну употребу и са којом усаглашеност производа, процеса и услуга није обавезна;

2) међународни стандард је стандард који је донијело међународно тијело за стандардизацију;

3) европски стандард је стандард који је донијело европско тијело за стандардизацију;

4) хармонизовани стандард је европски стандард који је донијет на основу захтјева Европске комисије за примјену у хармонизованом законодавству Европске уније;

5) државни стандард је стандард који је донијело тијело за стандардизацију одређене државе;

6) босанскохерцеговачки стандард (BAS) је стандард који је донио Институт за стандардизацију БиХ (у даљем тексту: Институт);

7) стандард Републике Српске (CPC) је стандард који је донио Републички завод за стандардизацију и метрологију (у даљем тексту: Завод);

8) грански стандард је стандард на нивоу ужег подручја (ране) стандардизације (техника, транспорт, рачуноводство, пољопривреда, мјерне величине и јединице, здравство и слично);

9) интерни стандард је стандард привредног друштва, предузетника, институције или другог правног лица;

10) сродни документ је било која техничка спецификација која није стандард, а коју је донијела међународна или европска организација за стандардизацију, односно тијело за стандардизацију одређене државе, за виšekратно или сталну употребу и са којом усаглашеност производа, процеса и услуга није обавезна;

11) нацрт стандарда је техничка спецификација о одређеном предмету стандардизације, који се разматра ради доношења и који се, у складу са поступком за доношење стандарда, након припреме ставља на јавну расправу или разматрање;

12) доношење стандарда или сродног документа је скуп координисаних активности које започињу усвајањем приједлога за доношење стандарда или сродног документа, а завршавају се доношењем акта којим се проглашава да је стандард или сродни документ донесен;

13) заинтересована страна подразумијева орган републичке управе, односно локалне самоуправе, привредно друштво, предузетника, научну и образовну установу, организацију потрошача, удружења произвођача, односно привредних субјеката, као и друго правно или физичко лице које има интерес у области стандардизације;

14) консензус подразумијева начелну сагласност у вези са било којим значајним питањем, постигнут тако да се узму у обзир становишта свих заинтересованих страна и да се усагласе сви супротстављени ставови, при чему се под консензусом не подразумијева једногласност;

15) производ је сваки индустријски добијен производ, као и сваки пољопривредни производ, укључујући производе од рибе;

16) оцјењивање усаглашености производа, процеса и услуга са важећим стандардима је активност којом се утврђује да ли су испуњени захтјеви садржани у важећим стандардима;

17) знак усаглашености је ознака којом се потврђује усаглашеност производа, процеса и услуга са важећим стандардима;

18) државно тијело за стандардизацију је организација за стандардизацију која је призната од одређене државе, а која може бити члан одговарајућег међународног или европског тијела за стандардизацију;

19) међународна тијела за стандардизацију су:

1. Међународна организација за стандардизацију (ISO),

2. Међународна електротехничка комисија (IEC),

3. Међународна унија за телекомуникације (ITU);

20) европска тијела за стандардизацију су:

1. Европски комитет за стандардизацију (CEN),

2. Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC),

3. Европски институт за стандарде из области телекомуникација (ETSI).

(2) Поједини појмови употребљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

Члан 5.

(1) Стандардизација је скуп координисаних активности на доношењу стандарда и сродних докумената, који се односе на постојеће или могуће захтјеве у одређеној области, ради постизања оптималног степена уређености те области.

(2) Субјекти стандардизације у Републици Српској су Завод, министарство надлежно за послове стандардизације (у даљем тексту: Министарство), Институт, Савјет за стандардизацију БиХ (у даљем тексту: Савјет), стручна радна тијела за стандардизацију Републике Српске и БиХ (технички комитети, радне групе за припрему стандарда и слично) и друге заинтересоване стране из Републике Српске.

Члан 6.

Завод обавља сљедеће послове:

1) предлаже, припрема, одобрава, доноси, издаје, објављује, одржава, дистрибуира и преиспитује стандарде Републике Српске,

2) доноси прописе у вези са припремањем, усвајањем и објављивањем стандарда Републике Српске,

3) доноси програме и планове рада из области стандардизације и прати њихову реализацију,

4) успоставља и координира рад стручних радних тијела Завода у области стандардизације,

5) успоставља и одржава базе података о стандардима и другим документима из области стандардизације, те води регистре о расположивим стандардима,

6) учествује у изради и доношењу босанскохерцеговачких стандарда,

7) предлаже чланове Савјета из Републике Српске и учествује у раду техничких комитета, комисија и стручних радних тијела Института,

8) сарађује са Савјетом и другим стручним радним тијелима Института,

9) пружа подршку техничким комитетима Института,

10) пружа помоћ у изради гранских и интерних стандарда и техничких прописа,

11) пружа информације из области стандардизације свим заинтересованим субјектима,

12) учествује у едукацији свих заинтересованих субјеката из области стандардизације,

13) обавља издавачко-публицистичку дјелатност из области стандардизације,

14) продаје стандарде Републике Српске расположиве у властитој стандардотеци,

15) врши промоцију стандарда и стандардизације,

16) обавља и друге послове из области стандардизације.

Члан 7.

(1) Иницијативу за доношење стандарда Републике Српске или сродног документа Заводу може да поднесе било која заинтересована страна, уз детаљно навођење разлога и потреба доношења тог документа.

(2) Процедuru доношења стандарда Републике Српске или сродног документа може покренути и Завод, а на основу утврђених потреба развоја стандардизације Републике Српске и других стратешких и планских анализа у овој области.

(3) Завод покреће процедуру доношења стандарда Републике Српске или сродног документа када се на основу става Савјета утврди да не постоји интерес да Институт донесе одређени стандард или сродни документ чије доношење предлаже заинтересована страна из Републике Српске или сам Завод.

(4) Директор Завода доноси рјешење о усвајању приједлога за доношење стандарда Републике Српске или сродног документа, које се објављује на интернет страници Завода и на основу којег отпочиње поступак доношења стандарда или сродног документа.

(5) Уз рјешење из става 4. овог члана, Завод на својој интернет страници објављује и обавјештење о покретању поступка за доношење стандарда Републике Српске, а када је потребно и за доношење сродног документа, као и обавјештење о стављању нацрта стандарда Републике Српске или сродног документа на јавну расправу.

Члан 8.

(1) У складу са планским и развојним документима Републике Српске и претходно прикупљеним захтјевима заинтересованих страна, а уз исказан став Савјета, Завод доноси годишњи Програм рада у области стандардизације (у даљем тексту: Програм), који је јавно доступан на његовој интернет страници, а који је дио годишњег Плана рада Завода.

(2) Програмом се утврђују:

1) стандарди Републике Српске и сродни документи за доношење или мијењање, који су предложени од стране Завода или заинтересованих страна,

2) стандарди и сродни документи који се, на основу става Савјета, доносе или мијењају од стране Института,

3) учешћа у раду стручних тијела Завода,

4) учешћа у раду стручних тијела Института,

5) активности на промоцији стандарда и стандардизације,

6) друге активности из области стандардизације.

(3) У Програму се за сваки стандард или сродни документ наводе сљедећи подаци:

1) предмет стандарда или сродног документа,

2) планиране активности у поступку доношења стандарда или сродних докумената,

3) сви документи који су коришћени као основ за израду стандарда или сродног документа.

Члан 9.

(1) Као основ за доношење стандарда Републике Српске или сродног документа најчешће се користе одговарајући међународни, односно европски стандарди или сродни документи.

(2) Ако у одређеној области нема међународних, односно европских стандарда или сродних докумената или је међународни, односно европски стандард неодговарајући, као основ за доношење стандарда Републике Српске користе се стандарди или сродни документи других држава или стручно потврђене техничке спецификације и документи, а може се донијети и изворни стандард или сродни документ Републике Српске.

(3) Техничка спецификација је документ који утврђује техничке захтјеве које треба да испуни производ, процес или услуга и којим се утврђује најмање један од сљедећих елемената:

1) потребне карактеристике производа које се односе на ниво квалитета, особине, интероперабилност, заштиту животне средине, заштиту здравља и безбједности, као и димензије, укључујући захтјеве који се односе на назив под којим се производ продаје, терминологију, симболе, испитивања и методе испитивања, паковање, транспорт, складиштење и чување, означавање или обиљежавање, поступке оцјењивања усаглашености и друге сличне елементе,

2) методе производње и процеси који се користе за пољопривредне производе, производе намијењене за исхрану људи или животиња и медицинске производе, као и методе производње и процеси који се односе на друге производе када они утичу на карактеристике производа,

3) потребне карактеристике за услуге, као што су ниво квалитета, особине, интероперабилност, заштита животне

средине, заштита здравља и безбједности, укључујући захтјеве примјенљиве на пружаоца услуге, а који се односе на податке које треба ставити на располагање примаоцу услуге,

4) методе и критеријуми за оцјењивање техничких карактеристика грађевинских производа.

Члан 10.

(1) Завод омогућава да све заинтересоване стране могу учествовати у сљедећим фазама доношења стандарда Републике Српске и сродних докумената, и то:

- 1) предлагања нових активности,
- 2) јавне расправе о приједлозима техничких рјешења стандарда,
- 3) достављања коментара и примједба на нацрте стандарда,
- 4) ревизије важећих стандарда Републике Српске и сродних докумената,
- 5) пружања информација и упознавања са донесеним стандардима Републике Српске и сродним документима.

(2) Завод је дужан да размотри све примједбе и сугестије које су достављене и изнесене у току јавне расправе, као и на нацрте стандарда.

Члан 11.

(1) Завод подстиче и омогућава да мала и средња предузећа, удружења, тијела за надзор над тржиштем, научна академска и образовна заједница имају приступ стандардима и поступцима доношења стандарда, с циљем њиховог значајнијег учешћа у области стандардизације, путем сљедећих активности:

- 1) утврђивање пројеката стандардизације који су од посебног интереса за заинтересоване стране у својим програмима и плановима рада,
- 2) омогућавање да заинтересоване стране имају приступ активностима у области стандардизације,
- 3) обезбјеђивање бесплатног приступа нацртима стандарда Републике Српске путем интернет странице Завода,
- 4) омогућавање бесплатног објављивања извода из стандарда Републике Српске на интернет страници Завода,
- 5) омогућавање подстицаја и олакшица заинтересованим странама за приступ или набавку стандарда Републике Српске.

(2) Завод са Институтом и тијелима за стандардизацију других држава размјењује најбоље праксе с циљем подстицања учешћа свих заинтересованих страна у активностима стандардизације.

Члан 12.

(1) Директор Завода доноси рјешење којим се проглашава да је стандард Републике Српске или сродни документ донесен, као и акт о повлачењу стандарда Републике Српске или сродног документа.

(2) Рјешења из става 1. овог члана објављују се на интернет страници Завода, а без објаве у "Службеном гласнику Републике Српске".

(3) Стандарди Републике Српске и сродни документи објављују се као посебна издања Завода, у штампаном, односно електронском облику.

(4) Заводу припада ауторско право на стандарде Републике Српске и сродне документе, у складу са прописима којима се уређују ауторска и сродна права.

(5) Заинтересоване стране немају право издавати и објављивати стандарде Републике Српске и сродне документе.

(6) Заинтересоване стране, искључиво на основу уговора, споразума или другог правног посла са Заводом, могу умножавати (у цјелини или дјелимично), продавати и дистрибуирати стандарде Републике Српске и сродне документе.

Члан 13.

(1) Стандарди Републике Српске и сродни документи доносе се и објављују на једном од језика и писама у службеној употреби у Републици Српској.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, када је основ за доношење стандарда Републике Српске, односно сродног документа међународни или европски стандард, стандарди Републике Српске или сродни документи могу бити објављени и на једном од званичних језика европских тијела за стандардизацију, у складу са интерним правилима стандардизације.

Члан 14.

(1) Донесени стандарди, односно сродни документи означавају се ознаком која почиње скраћеницом СРС, у складу са правилима стандардизације.

(2) Није допуштена употреба скраћенице СРС за означавање других докумената у области стандардизације.

Члан 15.

Директор Завода, уз сагласност министра надлежног за послове стандардизације (у даљем тексту: министар), доноси правилник којим се детаљније уређују активности и начин рада стручних радних тијела за стандардизацију у Републици Српској, начин учешћа заинтересованих страна и предлагања доношења стандарда и сродних докумената, прихватање, припремање, одобравање, доношење, објављивање, начин приступа, употреба, одржавање, дистрибуција, преиспитивање и повлачење стандарда Републике Српске и сродних докумената.

Члан 16.

Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) доноси уредбу којом се прописује цијена стандарда Републике Српске, висина накнаде за услуге из области стандардизације које пружа Завод.

Члан 17.

(1) Употреба стандарда Републике Српске или босанскохерцеговачких стандарда и сродних докумената је добровољна, осим у случају када је посебним прописом утврђена њихова обавезна примјена.

(2) У прописима којима се налаже обавезна примјена стандарда позива се на стандарде Републике Српске, односно босанскохерцеговачке стандарде.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, ако нема објављеног стандарда Републике Српске или босанскохерцеговачког стандарда у одговарајућој области, може се у пропису позвати на међународни, европски или стандард других држава.

Члан 18.

Завод на својој интернет страници објављује годишњи извјештај о раду и активностима које су спроведене у области стандардизације, као и информације о свим активностима у вези са учешћем заинтересованих страна у области стандардизације.

Члан 19.

(1) Управни надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врше Министарство и Завод.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем дијела овог закона, а који се односи на издавање, објављивање, умножавање, продавање и дистрибуирање стандарда Републике Српске и сродних докумената, врши Републичка управа за инспекцијске послове, у складу са одредбама овог закона и прописом којим се уређује поступак инспекцијског надзора.

(3) Завод обавља надзор над примјеном прописа из области стандардизације, као и праћење умножавања, продавања и дистрибуирања стандарда Републике Српске од стране заинтересованих страна.

Члан 20.

(1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво и друго правно лице ако неовлашћено издаје и објављује стандарде Републике Српске и сродне документе (члан 12. став 5).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 3.000 КМ до 12.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана новчаном казном од 1.000 КМ до 4.000 КМ казниће се одговорно лице у привредном друштву и другом правном лицу.

Члан 21.

(1) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 8.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво и друго правно лице ако умножава или продаје или дистрибуира стандарде Републике Српске и сродне документе без уговора, споразума или другог правног посла са Заводом (члан 12. став 6).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 1.000 КМ до 4.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана новчаном казном од 250 КМ до 1.000 КМ казниће се одговорно лице у привредном друштву и другом правном лицу.

Члан 22.

(1) Југословенски стандарди који су у употреби у Републици Српској, а имају статус обавезне примјене, остају у примјени све док се не замијене, односно ставе ван примјене одговарајућим прописима Републике Српске, које доноси републички органи управе надлежни за предметне области преузетих југословенских стандарда.

(2) Стандарди из става 1. овог члана, за које надлежни републички органи управе не донесу одговарајући пропис, стављају се ван примјене рјешењем о престанку њихове обавезне примјене у Републици Српској, које доноси руководилац републичког органа управе надлежног за предметне области преузетих југословенских стандарда, уз претходну сарадњу са Заводом и Институтом.

(3) Рјешење из става 2. овог члана објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

(4) Завод на својој интернет страници објављује листе преузетих југословенских стандарда који су прописом и рјешењем из ст. 1. и 2. овог члана стављени ван примјене у Републици Српској.

Члан 23.

(1) Влада ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Уредбу о накнадама за обављање послова из области стандардизације (члан 16).

(2) Директор Завода ће, уз сагласност министра, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о поступку доношења и повлачења стандарда Републике Српске (члан 15).

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о стандардизацији (“Службени гласник Републике Српске”, број 13/02).

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-95/23
8. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

493

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, **д о н о с и м**

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ

Проглашавам Закон о измјенама Закона о ванпарничном поступку, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој посебној сједници, одржаној 8. фебруара 2023. године, а Вијеће народа 16. фебруара 2023. годи-

не констатовало да се усвојени Закон о измјенама Закона о ванпарничном поступку не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-841/23
17. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ

Члан 1.

У Закону о ванпарничном поступку (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 36/09 и 91/16) у члану 151а. испред ријечи: “Нотар” број 1 у обостраној загради брише се.

Став 2. брише се.

Члан 2.

Члан 154. брише се.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-97/23
8. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

494

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, **д о н о с и м**

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ОБЕЗБЈЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА У ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о измјени и допуни Закона о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој посебној сједници, одржаној 8. фебруара 2023. године, а Вијеће народа 16. фебруара 2023. године констатовало да се усвојени Закон о измјени и допуни Закона о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-846/23
17. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ОБЕЗБЈЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА У ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У Закону о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 67/20) у члану 16. последије става 2. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

“(3) Акредитација студијских програма се спроводи коришћењем различитих механизма обезбјеђења квалитета и модела акредитације студијских програма: рецензије, кластерске акредитације и појединачне акредитације.

(4) Акредитација студијских програма се може спроводити у оквиру акредитације високошколске установе и/или као посебан поступак”.

Досадашњи ст. 3, 4, 5, 6. и 7. постају ст. 5, 6, 7, 8. и 9.